

Lempeät Löylyt
-saunatuuletin asennetaan
noin 40 sentin korkeudelle
kiukaan yläpuolelle.
Laitetta myy Finema.com.

Pauli Seppälä

Omakoti testasi

Saunan "enkelikello" pehmentää löylyt

Sanotaan, että parhaat keksinnöt ovat yksinkertaisia. Otimme testattavaksemme Lempeät Löylyt -saunatuulettimen, joka on paraatiesimerkki tästä totuudesta.

Teksti: Pauli Seppälä

Lempeät Löylyt -laitteen sydän on kiukaan päälle asennettava pyörivä propelli, joka levittää kiukaan lämmön saunaan tasaisesti tuulettimen tavoin. Laitteen iso oivallus piilee sen toimintaperiaatteessa.

– Moni ihminen on kysynyt laitteen toiminnassa nähtyään, missä tässä on moottori, naurahtaa laitteen kehittäjä **Tapio Vuorinen**.

Vastaus kuuluu, että moottori on kiukaassa. Saunatuulettimen toimintaperiaate on vastaava kuin tutun joulukoriste, enkelikellon. Enkelikello pyörii siipipyörän alla palavien kynttilöiden vaikutuksesta. Tämä perustuu siihen fysiikan lainalaisuuteen, että lämmin ilma nousee ylöspäin. Myös kiukaan päälle asennettu

propelli alkaa pyöriä kiukaasta nousevan lämmön vaikutuksesta.

Vuorinen ryhtyi kehittämään laitetta, koska hänen sähkösaunassaan lämpö jakautui ikävän epätasaisesti. Vastaava ongelma on tuttu lukemattomissa saunoissa. Pikkuinen grilli hehkuu nurkassa tulipunaista, mutta lauteilla varpaat palelevat. Kun kiukaalle viskataan vettä, löyly hyökkää päälle äkäsesti niin että tukka on on lähteä ja kaikkoa yhtä nopeasti kuin tulikin.

Puusaunoissakaan lämmön jakautuminen on harvoin optimaalinen.

– Olen innokas saunoja. Käytän pääasiassa sähkösaunaa ja aina, kun heitin löylyä ja korvat olivat palaa, mietin, eikö löylyä voisi säätää järkevämmäksi. Ensin kehitin pelkkään suuntauspeltiin perus-

tuuaa ratkaisua, mutta se ei juuri auttanut. Lopulta keksin rakentaa kiukaan päälle pyörivän propellin ja totesin että kas vain, tähän toimii!, muistelee Vuorinen.

Pyörii herkästi

Keksintö vaikuttaa niin mielenkiintoiselta, että se täytyy laittaa testiin. Joku muukin on selvästi nähnyt laitteen kiinnostavaksi, sillä markkinoille on ehtinyt jo koptioitakin.

Tilaamme aidon ja alkuperäisen laitteen Finema.comin verkkokaupasta. Asennamme sen testausta varten noin neljän neliömetrin kokoiseen, sähkökiukaalla varustettuun kerrostalon huoneistosaunaan.

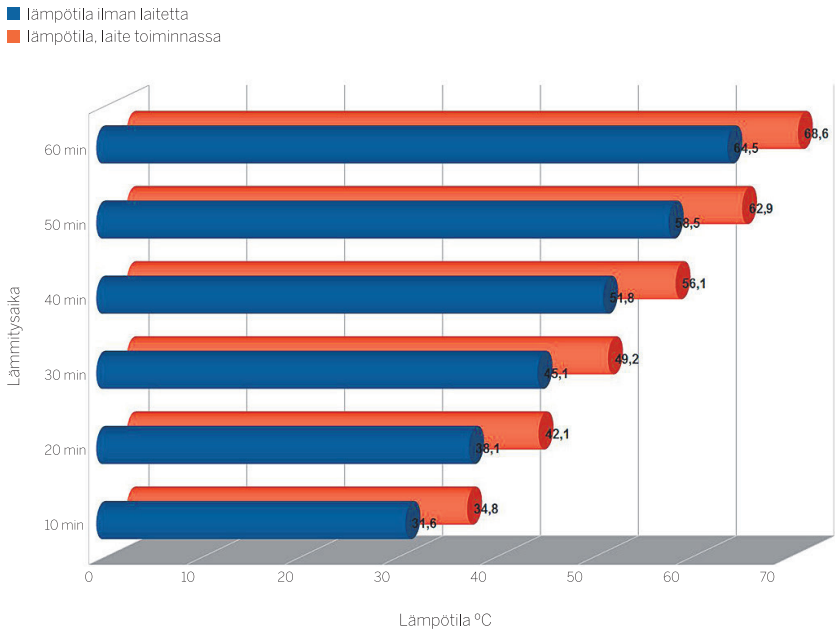
Toimituspakkaus käsittää seinään kiin-

nitettävän yksikön, johon on kiinnitetty ohjauspelti, sekä propellin ja kiinnitystarvikkeet. Propelli kiinnitetään seinäyksikköön yhdellä ruuvilla, seinäyksikkö taas ruuvataan paikoilleen noin 40 senttiä kiukaan yläpuolelle kahdella ruuvilla. Kaiken kaikkiaan asennukseen ei monta minuuttia mene.

Hämmästyks on melkoinen, kun kiukaan päälle asennettu propelli alkaa pyöriä jo alle puolen minuutin kuluttua virran päälle kytkemisestä. Herkästi laakeroitu ja kevyt alumiinielemeetti reagoi hiuksenhienoonkin ylöspäin suuntautuvaan virtaukseen.

Jotta laitteen vaikutuksesta saataisiin kättä pidempää tietoa, saunan laudetasolle on asennettu tarkka lämpömittari. Sauna koelämmitetään kahteen ottee-

” Enkelikello pyörii siipipyörän alla palavien kynttilöiden vaikutuksesta. Tämä perustuu siihen fysiikan lainalaisuuteen, että lämmin ilma nousee ylöspäin.

Sauna varustettiin tarkalla lämpömittarilla ja lämmitettiin kahteen kertaan, ensin ilman laitetta ja pari päivää myöhemmin kiukaan jäähtyttyä laitteen kanssa. Lämpötila mitattiin laudetasolta noin 120 sentin korkeudelta. Ero mittauspisteessä on neljän asteen luokkaa. Sitä tämä mittaus ei näytä, että lämpötilaero saunassa tasoittuu ja löylyt pitenevät.

seen, ensin ilman laitetta ja toisen ker-
sanun laitteen pyöriessä.

Lämpeneminen
nopeutuu ja löyly pitenee

Tulokset osoittavat, että laitteen vaiku-
tuksesta saunan lämpeneminen no-
peutuu. Mittauspisteessä lämpötila on
jatkuvasti noin 3–4,5 astetta korkeam-
pi kuin ilman laitetta lämmitettäessä.

Koesaunomisessa havaitaan, että
laitteen pyöriessä löyly on entistä pi-
dempi ja tasaisempi.

– Löyly ei ole entisellä tavalla piis-
kaavaa, koska laite rikkoo löylyn eri
suuntiin, selventää Vuorinen laitteen
toimintaa.

Saunomisen jälkeen laite jatkaa

pyörimistään vielä tunteja ja edistää
saunan kuivumista.

Laitteen perusmallin propellin hal-
kaisija on 30 senttiä, mutta tilauksesta
on saatavilla myös suurempia kokoja.
Alun perin saunaan suunniteltu laite
sopii lämpötilaeroja tasaamaan myös
vaikkapa puuhellan tai minkä tahan-
sa lämmönlähteen yhteyteen.

– Katonrajassa roikkuva lämpöpatja
on ongelma monessa paikassa ja lai-
te saa sen liikkeelle, onpa joku sano-
nut sitä maailman halvimmaksi latti-
alämmitykseksikin, sanoo Vuorinen.

Ilmaiseksi kiukaan lämpöenergial-
la toimiva laite on teknisesti yksinker-
tainen ja toimiva, joten sen kuvitte-
lisi yleistävän saunoissa alta aikayk-
sikön. ■

» LAKIPALSTA

Minna Romu
OTM, lakimies
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.romu@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Kuolinpesä myyjänä
kiinteistönkaupassa

Jäämistövarallisuus eli kuolinpesän omaisuus koostuu hyvin usein lähes pelkästään kiin-
teistöstä tai asunto-osakkeesta. Yleensä tällainen omaisuus myydään ja myynnistä saa-
dut varat jaetaan kuolinpesän osakkaiden kesken. Toinen vaihtoehto on jättää kiinteistö
tai asunto kuolinpesän yhteisomistukseen.

Kuolinpesän myydessä kiinteää omaisuutta tai asuntoa huomioon tulee ottaa normaa-
lit myyjän velvollisuudet sekä tietyt erityiskysymykset.

Yhteishallinto vai
pesänselvittäjän hallinto?

Kuolinpesän osakkaat hallitsevat kuolinpesän omaisuutta yhdessä ja tekevät yhdessä
kuolinpesää koskevat päätökset. Perintöoikeus ei tunne enemmistöpäätöksiä, vaan kai-
kkien osakkaiden tulee olla esimerkiksi omaisuuden myynnistä samaa mieltä. Yleensä
osakkaat etenevät sovinnossa ja yleinen käytäntö on, että yksi osakas valtuutetaan
huolehtimaan mm. kauppakirjan allekirjoittamisesta ja kuolinpesän juoksevista asioista.

Elleivät osakkaat etene sovinnossa, kuolinpesään on haettava pesänselvittäjä. Pesäns-
selvittäjä on määrättävä yhdenkin osakkaan hakemuksesta. Pesänselvittäjällä on oikeus
huolehtia kuolinpesää koskevista toimista itsenäisesti lain sallimissa rajoissa. Pesänselvit-
täjän määräämisen jälkeen kuolinpesän osakkailla ei ole oikeutta määrätä kuolinpesän
omaisuudesta. Jos osakkaat ovat jostain asiasta samaa mieltä, pesänselvittäjä luonnol-
lisesti huomioi tämän.

Lesken oikeudet

Kuolinpesän omaisuuden myynnissä on huomioitava lesken oikeus jäädä asumaan puol-
isoiden yhteiseen kotiin ja pitää hallussaan tavanomainen asuinirtaimisto. Edellytys on,
että kodiksi sopivaa asuntoa ei löydy lesken omasta varallisuudesta. Lesken hallintaoi-
keuden vuoksi kiinteistöä tai asunto-osakkeita rasittaa luovutuskielto.

Tiedonantovelvollisuus
ja vastuu virheistä

Kuolinpesän on myyjänä samassa asemassa kuin kuka tahansa myyjä. Normaalit
maakaaren ja asuntokauppalain mukaiset velvollisuudet ja virhesäännökset koskevat
myös kuolinpesää eli sen jokaista osakasta. Kuolinpesän on huomioitava mm. tiedonan-
tovelvollisuus eli ostajalle on annettava kaikki kiinteistöä tai asuntoa koskevat tiedot,
joiden voidaan olettaa vaikuttavan kauppaan. Kuolinpesä saattaa joutua tiedonantovel-
vollisuuden laiminlyönnistä vastuuseen ostajaa kohtaan.

Kuolinpesä on muutenkin normaalin myyjän tavoin vastuussa kiinteistön virheistä. Os-
taja voi virhetilanteessa vaatia kuolinpesältä mm. kaupan purkua tai hinnanalennusta.

Kuolinpesän myydessä omaisuutta osakkaat ovat harvoin itse asuneet kiinteistöllä tai
asunnossa ainakaan vuosikausiin. Kaupan kohteena on usein vanha talo tai asunto, jonka
osalta huoltotoimenpiteet on saatettu laiminlyödä. Osakkaiden tulee muistaa, että heidän
todellisista kaupan kohdetta koskevista tiedoista huolimatta lain mukaista vastuuta ei voi
siirtää kolmannelle. Tietämättömyyteen ei voi vedota, ellei kyse ole ns. piilevistä virheistä.
Näissäkin tilanteissa ostajalla on lähtökohtaisesti oikeus hyvitykseen.

Jotta kuolinpesä voi mahdollisimman tehokkaasti selvittää kaupan kohteen todel-
lisen kunnon ja välttää riidoilta, kaupan kohteesta on syytä tehdä kuntotarkastus ennen
kauppaa. Kuntotarkastus saattaa paljastaa kiinteistöstä tai asunnosta seikkoja, joita ei
yleisellä tarkastelulla ole huomattu. Toisaalta huolellinen kuntotarkastus saattaa tehok-
kaasti estää ostajaa vetoamasta tiettyihin seikkoihin virheinä, jos nämä seikat on kunto-
tarkastuksessa huomioitu.

Luovutusvoitto- vs. perintövero

Usein kiinteistö tai asunto-osake myydään perukirjaan merkittyä arvoa suuremmalla hin-
nalla. Tällöin kyseeseen tulee luovutusvoittoveron maksaminen verottajalle. Luovutus-
voittovero lasketaan vähentämällä myyntihinnasta hankintameno. Perintönä saadusta
omaisuudesta vähennetään hankintamenona perukirja-arvo.

Jos kauppahinta on suurempi kuin perukirja-arvo, kuolinpesän kannattaa kääntyä
verottajan puoleen ja selvittää, voiko perintöverotusta vielä oikaista. Tällöin kuolinpesä
maksaisi lisää perintöveroa välttyäkseen myyntivoittoverolta. Tämä kannattanee tehdä,
koska perintövero on pienempi kuin myyntivoittovero.